

આધાં જાઓ...આધાં જાઓ

— તથાગત પટેલ

એક દિવસ માજુ કૂટપાથ ઉપર ચાલતાં ચાલતાં મંદિર તરફ જતાં હતાં, હાથમાં નાની લાકડી છે એથી એને ટેકે ટેકે આગળ વધી રહ્યાં છે. સામેથી લોકો આવતાં હોવાથી માજુ એક ઝડ પાસે પોતાની લાકડી નીચે ઠપકારી બાજુમાં ઊભાં રહ્યાં.

માજુએ જેવી લાકડી બાજુમાં નીચે ઠપકારી એવો જ અવાજ આવ્યો, ‘આધાં જાઓ...આધાં જાઓ.’ માજુએ આજુબાજુ જોયું કોઈ બોલતું દેખાયું નહિ. માજુએ ફરીવાર લાકડીને નીચે ઠપકારી અવાજ કર્યો અને સામેથી અવાજ આવ્યો, ‘આધાં જાઓ....આધાં જાઓ.’ માજુએ ફરી આજુબાજુ જોયું તો કોઈ દેખાયું નહિ. એમને થયું કે ભૂતભૂત છે કે શું?

વિચારતાં વિચારતાં માજુ આગળ વધવા લાગ્યાં, વળી સામેથી કોઈ આવતું જોઈ માજુ બાજુમાં ખસી લાકડી નીચે ઠપકારી ઊભાં રહ્યાં. જેવી એમણે લાકડી નીચે ઠપકારવા અડાડી, એવો અવાજ આવ્યો, ‘આધાં જાઓ....આધાં જાઓ.’ માજુને થયું કે અહીં પણ એવો જ અવાજ આવ્યો? કોણ હશે? કેમ આમ ‘આધાં જાઓ....આધાં જાઓ.’ બોલે છે? વળી ચોતરફ જોયું, ઝડ ઉપર જોયું. કોઈ બોલતું ન દેખાયું અને આગળ વધ્યાં.

માજુ વિચારતાં વિચારતાં મંદિર પહોંચી ગયાં અને મંદિરમાં જઈ ભગવાનને નમન કર્યું, આરતી લીધી અને થાંભલા પાસે થોડીવાર બેસી નિયમ પ્રમાણે એમણે મનમાં પાંચેક ભજન બોલી લીધાં અને ઊભાં થઈ ફરીવાર ભગવાનને નમન કરી પગથિયાં ઊતરી ઘર તરફ આવવા નીકળ્યાં.

ચાલતાં ચાલતાં રસ્તામાં એક વૃક્ષ નીચે ઊભાં રહ્યાં અને લાકડીને અડાડતાં ઠપું અવાજ આવ્યો અને તરત જ ‘આધાં જાઓ....આધાં જાઓ’ અવાજ આવ્યો. વળી, પાછું ચોતરફ જોયું, જરા ગભરામણ જેવું લાગ્યું, કોઈ નજર ન આવ્યું, તો માજુ હિંમત એકઠી કરી બોલવા લાગ્યાં અદ્યા કોણ છે, જરા સામે આવો. એમ કહી માજુએ ફરી લાકડી પછાડી તો અવાજ આવ્યો, ‘આધાં જાઓ....આધાં જાઓ.’ માજુ બોલ્યાં, કોણ છે આ ભાઈ? કેમ ‘આધાં જાઓ....આધાં જાઓ’ બોલો છો, શું કામ આવું બોલો છો? હું ક્યાં નહું છું?

એવામાં લાકડી નીચે જ્યાં અડાડી હતી, ત્યાંથી ફરી અવાજ આવ્યો, માજુ તમે જ્યાં લાકડી જમીન ઉપર અડાડો છો એટલે કે ઠપકારો છો ત્યાં નીચે અમારું કીડીઓનું ઘર હોય છે, તેથી તમારી લાકડીના ઠપકારવાથી અમારી બે-પાંચ કીડીઓ મરી જાય છે, તેથી અમે તમને 'આધાં જાઓ....આધાં જાઓ' કહીએ છીએ એટલે કે જરા આગળ જઈ ઊભા રહો અને લાકડીને જ્યાં કીડીઓનું ઘર ન હોય ત્યાં અડાડો—મતલબ મૂકો. જેથી અમારાં કુટુંબીજનો મરી ન જાય.

માજુ આવું સાંભળી તરત જ નીચે બેસી ગયાં અને કહું કે મેં તો આવું પહેલવહેલું સાંભળ્યું, આપ સૌ કીડીઓ મને માફ કરી દો, મને ખબર જ નહોતી કે લાકડી જમીન પર ટેકવવાથી આવું થાય છે. હવે ઘ્યાલ આવ્યો કે તમે સાચાં છો, હવેથી આવું નહિ થાય, જ્યાં લાકડી અડાડીશ ત્યાં જરા જોઈને મૂકીશ, મને ફરીથી માફ કરી દો. ભૂલથી પણ હવે આવું ન થાય એનું ધ્યાન રાખીશ.

માજુ આંખમાં આંસુ સાથે રામ...રામ...રામ...કરતાં કરતાં ઘર તરફ ચાલવા લાગ્યાં.

